

СТАНОВИЩЕ
За научните трудове, педагогическата и художествено-
творческа дейност на
д-р. Диляна Иванова Никифорова
по обявения от АМТИИ конкурс за доцент по
„История на танца и класическото репертоарно балетно
наследство“

От: доц. д-р Живка Бушева

На обявения от АМТИИ конкурс за доцент по „История на танца и класическото репертоарно балетно наследство“ се е явила д-р Диляна Никифорова. Тя е единственият кандидат, решил да се включи за участие в този конкурс.

Документацията за конкурса, която д-р Диляна Никифорова е представила за обявения конкурс е пълна и изчерпателна. Тя включва списък с научни публикации след успешната защита на докторската ѝ дисертация и по-конкретно две монографии и доклади и статии в научни и периодичния печат, както и информация за нейните изключителни изяви в сферата на художествено – творческата дейност. Те са невероятни и дори твърде скромно представени, защото Диляна Никифорова от 1996 г. е примабалерина на Софийската опера и балет.

Кандидатката завършва в АМТИИ – Пловдив магистратура по специалност балетна педагогика през 2002 г. През 2010 г. успешно защитава в НАТФИЗ своята докторска дисертация.

Специално бих искала да акцентирам върху изключителните художествено творчески постижения на Диляна Никифорова. От 1991 г. тя работи последователно в Щутгарския балет, Марсилския национален балет, френския балет, Белгийски кралски балет. Има редица награди на международни балетни конкурси, Франция, Ню Йорк, Варна и др. Наградена е с кристална лира на Съюза на Музикалните и танцови дейци.

Изреждам част от високите постижения, не защото са част от творческата биография на кандидатката, а защото считам, че за катедра „Хореография“ на АМТИИ и най-вече за студентите е уникална сполука да имат такъв преподавател.

Дейността на доцент по „История на танца и класическо репертоарно балетно изкуство“, съобразно обявения от АМТИИ конкурс включва както научните и педагогически посоки, така и различни творчески изяви. Доколкото творческите изяви ни представят кандидатката като безспорен високо издигнат артист, сега ще отделим внимание върху научното творчество и особено това в намерило проява в монографиите, както и в научните публикации, като отделим внимание и на учебно – преподавателската сфера.

Едната монография на тема: „Танцов театър и танцови техники“ е свързана с докторската дисертация на Диляна Никифорова. Тя е изключително професионално издържана, много ценна и е сравнително нова разработка на избраната проблематика в България. Освен всички свои достойнства, тя е много полезна и за студентите както от балетна педагогика и балетна режисура, така и специалността на НАТФИЗ – актьорство за танцов театър.

Сред представените научни разработки, най-голямо внимание за службава монографичната разработка на Диляна Никифорова, с която кандидатства за доцент, озаглавена „Българският национален балет в края на 20 и началото на 21 век“. Самият избор на тази тема за монографична разработка прави чест на авторката, която е един от участниците в трудния процес на борба за оцеляване на българския балет – балет от изключително висока класа.

Монографията е задълбочено и ценно авторско изследване, значима професионална разработка, която очертава всички основни постижения, проблеми, успехи и „терзания“ на нашата невероятна школа по класически балет и нейните водещи представители в последните десетилетия. Вероятно, защото познавам част от участниците в особено трудните за балета години като проф. Петър Луканов, проф. Хикмет Мехмедов, доц. Бисер Деянов и др. и отчасти съм информирана за много от трудностите на този период, не мога да не оценя стойността на чудесното изследване на Диляна Никифорова.

Спомням си как срещнах проф. Луканов по Софийските улици с дипломатическо куфарче в ръка, а той обикаляше организации и фирми „подготвяйки“ невероятния си балет „Козия рог“. Трудно беше, много хора с все сили самоотвержено работеха за „спасяването“ на балета и за радост на всички нас го спасиха. Както казва авторката: „Традициите на добра класическа балетна школа и на високи артистични постижения бяха

опазени.“ За всички тези и много други моменти, свързани с големи успехи, възпитаване на младо поколение и предване на традициите, авторката е предложила своя задълбочен анализ.

Една от безспорните сполуки за Диляна Никифорова е много задълбоченият икономически и същевременно управленски анализ, който съпровожда като цяло съвременното историческо изследване. Монографията в обем от 174 страници включва три глави, които са посветени на три периода. Илюстрирана е чудесно с много добре подбран и приложен снимков материал. Стилът на изложение е прецизен, аналитичен и не оставя читателя равнодушен към проблемите и постиженията, които са интерпретирани в монографията.

Към чудесните монографии следва да се добавят и интересни научни публикации на Диляна Никифорова като: „ 90 години Български балетен театър“, „Детски балетен театър в балканското село Марян – уникална форма за обучение на деца от всички възрасти“ и други посветени на различни балетни проблеми и конкретни постановки.

Педагогическата дейност на кандидатката е сериозна и същевременно разнообразна и свидетелства за новаторски дух. Тя е хонориран преподавател в АМГИИ, гост преподавател в Училище по изкуствата Пера в Инстанбул, ръководител на програмата за обучение по класически балет на Дерида Денс Център в София, създател и ръководител на детска „Балетна Академия Марян, организатор на майсторски класове в редица български градове.

Като се отчитат нейната висока квалификация, определено силно успешен професионален път и творчески постижения, трябва да се изтъкне, че д-р Диляна Никифорова е изграден чудесен преподавател, задълбочен изследовател и успешно реализиращ се на практика мениджър в областта на класическото балетно изкуство

Въз основа на всички гореизложено, давам категорично висока положителна оценка на цялостните изследователско – теоретични, педагогически и художествено – творчески постижения на д-р Диляна Никифорова и считам, че тя заслужено трябва да бъде избрана за доцент.

Доц. д-р Живка Бушева